

Motion

Påbörja arbetet med en nollbasbudget

Hallsbergs kommun står inför stora ekonomiska utmaningar liksom många, om inte alla, kommuner och regioner i vårt land. Förklaringarna varför är många, differens mellan åldersgrupper med fler äldre att försörja och fler yngre att ta hand om är en. Kraftigt ökad befolkning via invandring där infrastrukturen i landet inte har hängit med är en annan. Grundförklaringen är på kommunal nivå bara delvis relevant, självklart måste problematiken bakom en minskad skattekraft identifieras och lösas i sin helhet, men i den takt som skattekraften minskar ser vi ingen lösning på kort sikt. Vi landar allt som oftast in i de tre olika diskussionerna lokalt: mer generella bidrag från staten, öka skatten eller besparingskrav i verksamheterna. Vår kommun, till skillnad från många andra kommuner, sticker ut när det kommer till att faktiskt hålla sig inom sin budget. Detta är bra och helt i linje med hur det borde skötas överallt. Men att hålla sig inom budget betyder inte alltid att man gör allt så bra som man borde. Vi har Sveriges billigaste skola med råge men vi har ännu inte Sveriges sämsta skola, med råge, vilket innebär att något vi gör inte är helt tokigt, men samtidigt inte så bra som det kunde ha varit. Det har genom åren generellt sett sparats in på underhåll på bland annat vägar men även fastigheter, detta är i längden kapitalförstörelse och ska ses som en ren katastrof.

För att motverka utsikten 2022 och framåt, där det nya äldreboendet redan idag ses som en stor ekonomisk belastning, påbörjades arbetet bland nämnderna att rapportera in vad de kunde spara in på om generella besparingskrav kom till. I Bildningsnämnden hamnade tyvärr delar som ishall, simhall och fotbollsplan med bland potentiella besparingar. Dessa fritidsaktiviteter är definitivt "nice to have" och inte ett "need to have" och skulle förslag till beslut idag ha inkommit om att bygga en simhall eller ishall och vi då tidigare inte hade haft någon, då hade nog många ställt sig frågande till om det verkligen var en bra eller nödvändig investering. Dessa verksamheter är historiska beslut, som vi historiskt är bundna till att erbjuda och som vi historiskt bevisat oss ekonomiskt klarat av att erbjuda. När aviserade besparingskrav i en nämnd, med Sveriges redan billigaste skola, resulterar i att man börjar peta i vad många anser vara ren kärnverksamhet, då talar det om ett genuint problem i ekonomin för hela kommunen då vi inte längre klarar av våra historiska åtaganden.

För att en gång för alla komma till rätta med ekonomin och inte enbart småjustera varje år på en ackumulerad budget, krävs ett omtag. Det måste till ett grundläggande arbete, där varje utgift kommunen har ska ifrågasättas utifrån lagkrav, nödvändighet, negativa/positiva effekter och om det kan göras billigare men bättre eller på ett annat sätt. En nollbasbudget bygger på att man börjar om från noll och noggrant går igenom varenda utgiftskrona. Med detta kan man inte bara för sig själv i detalj presentera vad man lägger pengar på, det skapar också öppna och transparenta möjligheter för politisk prioritering och diskussion. Arbetet med en nollbasbudget är dock extremt arbetskrävande och tar lång tid att genomföra, även för en mindre kommun som Hallsberg. Målet med detta är att renodla ekonomin och tydligt ha grepp om varenda skattekrona, med huvudsyftet att inte bara klara sig galant inför år 2022 utan tydligt stå rustad inför framtidens utmaningar många år framöver.

Mot bakgrund av detta yrkar jag:

- Att arbetet med framtagande av nollbasbudget påbörjas där alla utgifter redovisas ned till enskild krona och klassificeras utefter relevanta grupperingar för enkel överblick kring kommunens totala ekonomi. Där politisk prioritering kan genomföras med god bakgrund kring vad som är tvingat enligt lag och vad effekterna blir om man minskade eller tog bort en utgift.
- Att redovisning av arbetet med nollbasbudget redovisas för kommunfullmäktige senast 12 månader efter att denna motion hanterats och därefter löpande i lämplig intervall.
- Att den framtagna nollbasbudgeten helst skall ligga till grund för beslut av budget år 2022 men senast ligga till grund för beslut av budget år 2023.

För Sverigedemokraterna i Hallsbergs kommun:

Oscar Lundqvist (SD)